

1. 7. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové trestné činy v oblasti kapitálového trhu

V souvislosti s přijetím nového trestního zákoníku (zákon č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník) se v českém právním řádu objevily nové skutkové podstaty trestných činů, které určitým způsobem dopadají na kapitálový trh. S účinností od 1. 1. 2010 budou tedy jako trestná stíhána mj. následující jednání:

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže - § 248

Smyslem zavedení skutkové podstaty „Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže“ byla dle důvodové zprávy k trestnímu zákoníku snaha nahradit dosavadní velmi nekonkrétní ustanovení o trestném činu „Porušování závazných pravidel hospodářského styku“ (§ 127) a trestném činu „Nekalá soutěž“ (§ 149). Stejně jako v předchozím trestním zákoně i nyní dopadá tato skutková podstata mj. na jednání porušující právní předpisy o nekalé soutěži, právní předpisy na ochranu hospodářské soutěže a právní předpisy o veřejných zakázkách.

Z hlediska právní úpravy kapitálových trhů je však významná především ta část, která stanoví trestní postih za jednání, kterým někdo *v rozporu s jiným právním předpisem upravujícím činnost bank a jiných právnických osob oprávněných k provozování finanční činnosti, obchodování s investičními nástroji, kolektivního investování, penzijního připojištění a pojišťovnictví, poruší závažným způsobem závazná pravidla obezřetného podnikání, obhospodařování majetku, odborné péče nebo zákaz vykonávat zákonem nebo úředním rozhodnutím určené úkony, služby nebo jiné činnosti*. Skutková podstata tedy přímo dopadá na fyzické osoby, které se trestného jednání dopustily v souvislosti s činností subjektů podnikajících na základě zákona o bankách, zákona o podnikání na kapitálovém trhu ("ZPKT"), zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, zákona o kolektivním investování, činnosti pojišťoven a zajišťoven.

Tyto zákony včetně předpisů je provádějících vymezují pravidla obezřetného podnikání, obhospodařování majetku a odborné péče. Z této skutkové podstaty naopak vypadla trestnost porušení pravidel kapitálové přiměřenosti.

Nezbytnou podmínkou trestnosti uvedených jednání však dále je, že pachatel svým jednáním způsobil ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, zadavateli nebo jinému dodavateli nebo opatřil sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody. Újma, popř. výhoda tzv. většího rozsahu je trestním zákoníkem stanovena jako částka dosahující alespoň 50 000,- Kč.

Značný počet právních předpisů, jejichž porušení může být sankcionováno v rámci této skutkové podstaty, stejně jako poměrně nízká padesátitisícová hranice pachatelem způsobené škody, popř.

získané výhody, činí tento trestný čin nadále značně bezbřehým. Zdá se, že za klíčové kritérium pro posouzení, zda dané jednání naplňuje znaky této skutkové podstaty či nikoli, bude nutno považovat míru závažnosti takového jednání (je vyžadováno porušení příslušných právních předpisů *závažným způsobem*). Obsah tomuto pojmu dá ovšem až rozhodování soudů.

Neoprávněné vydání cenného papíru - § 249

Posílení ochrany investorů je údajně sledováno zařazením dalšího nového trestného činu „Neoprávněného vydání cenného papíru“, jehož se dopustí ten, kdo (i) *vede do oběhu jako cenný papír listinu, aniž jsou splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho vydání* nebo (ii) *nechá provést zápis o vydání zaknihovaného cenného papíru do zákonem stanovené evidence cenných papírů, aniž jsou splněny podmínky stanovené zákonem pro takový zápis*. Takové jednání bude ovšem považováno za trestné pouze v případě, že pachatel jednal se speciálním úmyslem - *způsobit jinému škodu nebo získat pro sebe nebo pro jiného neoprávněnou výhodu nebo prospěch*. Tzn. postrádá-li dané jednání úmysl způsobit škodu či získat prospěch (např. prosté opomenutí při naplňování formálních náležitostí cenného papíru), nebude takové jednání považováno za trestné.

Praktický dopad zavedení tohoto trestného činu se však zdá být poměrně diskutabilní. Domníváme se, že podobná jednání je možné stíhat na základě skutkové podstaty „Podvodu“.

Manipulace s kurzem investičních nástrojů - § 250

Trestný čin „Manipulace s kurzem investičních nástrojů“ je spatřován v jednání, kterým někdo (i) rozšíří nepravdivé nebo hrubě zkreslené informace významně ovlivňující cenu nebo kurz takových investičních nástrojů nebo (ii) uskuteční obchod nebo zadá pokyn, který je způsobilý vyvolat nesprávnou představu o nabídce, poptávce, ceně nebo kurzu takového investičního nástroje. Rovněž v tomto případě je k trestnosti vyžadován speciální úmysl - pachatel se dopustil manipulativního jednání s úmyslem ovlivnit cenu nebo kurz investičních nástrojů. Termín investiční nástroje je zřejmě nutno vykládat ve smyslu výčtu investičních nástrojů obsaženém v ZPKT. Je třeba zmínit, že definice manipulace s kurzem investičních nástrojů ve smyslu trestního zákoníku není totožná s výkladem pojmu manipulace s trhem, jak jej podává ZPKT a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu). Oba tyto předpisy navíc obsahují, na rozdíl od trestního zákoníku, taxativní výčet výjimek ze zakázané manipulace s trhem.

Mgr. Ing. David Bregar

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)